

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/57/2018
Identifikačné číslo spisu: 6017200525
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6017200525.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zuzany Malíšovej, v právnej veci žalobcu: W. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, R., zastúpeného JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom so sídlom Farská 40, Nitra, proti žalovanému: Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica, za účasti ďalšieho účastníka: Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, Bratislava, IČO: 35 829 141, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. OU-BB-OOP4-2017/017275-002 z 2. júna 2017 a č. OU-BB-OOP4-2017/017279-002 z 2. júna 2017, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/109/2017-108 z 24. mája 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 24S/109/2017-162 z 18. októbra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici v spoločnom konaní vo veciach vedených pod sp. zn. 24S/109/2017 a 24S/110/2017 rozsudkom č. k. 24S/109/2017-108 z 24. mája 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 24S/109/2017-162 z 18. októbra 2018 podľa § 190 Správneho súdneho poriadku zamietol žaloby, ktorými sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutí žalovaného č. OU-BB-OOP4-2017/017275-002 z 2. júna 2017 a č. OU-BB-OOP4-2017/017279-002 z 2. júna 2017. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcovi a ďalšiemu účastníkovi ich náhradu nepriznal.

2. V administratívnom konaní Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., ako vlastník a prevádzkovateľ elektrickej prenosovej sústavy na území Slovenskej republiky, požiadala Okresný úrad Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor, pracovisko Žarnovica (prvostupňový správny orgán) o vydanie rozhodnutia o trvalom vyňatí poľnohospodárskych pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v zmysle § 17 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o

zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 220/2004 Z. z.“) na účely vybudovania stožiarových miest pre vybudovanie stavby elektrického vedenia Horná Ždaňa - lokalita Oslany plánovaného cez lesné a poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území C. N. a v katastrálnom území N.. V prílohe žiadosti bolo okrem technických podkladov, vyjadrení, stanovísk a pod. predložené rozhodnutie obce Veľké Pole z 21. decembra 2015 č. 207/2015 ÚR-02/2015 o umiestnení líniovej stavby: „Súbor stavieb: transformácia 400/110 kV Bystričany - 1. časť 2. stavba - Vedenie 2x 400 kV H. Ždaňa - lokalita Oslany“, s vyznačenou právoplatnosťou dňom 25. júla 2016.

3. Žalobca podal prvostupňovému správneému orgánu námietky k žiadosti o trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy. Poukázal na rozhodnutie Okresného úradu Trenčín, ktorým zrušil prvostupňové rozhodnutie vydané Okresným úradom Prievidza o vydaní súhlasu ďalšiemu účastníkovi na poškodzovanie a ničenie biotopov v súvislosti s plánovanou výstavbou stavby „Vedenie 2x 400 kV Horná Ždaňa - lokalita Oslany“ a vec vrátil správneému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Ďalej poukázal na to, že proti rozhodnutiu o umiestnení líniovej stavby elektrovodu bola podaná na Krajskom súde v Banskej Bystrici správna žaloba, o ktorej v tom čase ešte nebolo rozhodnuté. Uviedol, že podal odvolania proti rozhodnutiam obcí Veľké Pole a Píla o povolení na výrub drevín, o ktorých doposiaľ nebolo rozhodnuté. S plánovanou výstavbou „vedenia 2x 400 kV Horná Ždaňa - lokalita Oslany“ vyjadril nesúhlas a rovnako nesúhlasil s trvalým odňatím poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území C. N. a N..

4. Podľa názoru žalobcu boli naplnené podmienky ustanovené v § 14 ods. 1 Správneho poriadku zakladajúce jeho účastníctvo v tomto správnom konaní, a to s poukazom na umiestnenie elektrického vedenia, resp. výrazných ochranných pásiem tohto vedenia, ktoré sa priamo dotýka pozemkov v jeho vlastníctve. Žalobca požiadal, aby mu prvostupňový správny orgán z titulu jeho účastníctva v konaní umožnil vyjadriť sa ku všetkým podkladom rozhodnutí. Zároveň žiadal, aby prvostupňový správny orgán konanie prerušil, resp. zastavil.

5. Prvostupňový správny orgán následne vydal dňa 24. marca 2017

- rozhodnutie č. OU-ZH-PLO-2017/001656, ktorým žalobcovi nepriznal postavenie účastníka konania v konaní vo veci trvalého odňatia poľnohospodárskej pôdy pre účely stavby „vedenie 2x 400 kV Horná Ždaňa - lokalita Oslany“ v katastrálnom území C. N.

- a rozhodnutie č. OU-ZH-PLO-2017/001659, ktorým žalobcovi nepriznal postavenie účastníka konania v konaní vo veci trvalého odňatia poľnohospodárskej pôdy pre účely stavby „vedenie 2x 400 kV Horná Ždaňa - lokalita Oslany“ v katastrálnom území N..

6. Na odvolania žalobcu žalovaný

- rozhodnutím č. OU-BB-OOP4-2017/017275-002 z 2. júna 2017 potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. OU-ZH-PLO-2017/001656 z 24. marca 2017

- a rozhodnutím č. OU-BB-OOP4-2017/017279-002 z 2. júna 2017 potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. OU-ZH-PLO-2017/001659.

7. Žalovaný zhodne odôvodnil obe napadnuté rozhodnutia tým, že žalobcu nebolo možné pokladať za účastníka konania o odňatí poľnohospodárskej pôdy z dôvodu, že nemá žiadne vlastnícke, ani užívacie vzťahy k dotknutým pozemkom a do jeho postavenia nebude nijako zasiahnuté rozhodnutím o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy. Na základe ustanovení § 14 ods. 1 Správneho poriadku, ako aj § 3 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z.z. žalovaný považoval za účastníka konania o odňatí poľnohospodárskej pôdy vlastníka a užívateľa dotknutého poľnohospodárskeho pozemku.

8. Ďalej žalovaný skonštatoval, že rozhodnutím o odňatí poľnohospodárskej pôdy sa nepovoľuje navrhovaná činnosť, mení sa druh pozemku, pričom rozhodnutie o odňatí je podkladom na vyznačenie druhu pozemku v katastri. Z toho jednoznačne vyplýva, že správne konanie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy nie je povoľovacím konaním v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“). Žalobcovi preto ani z dôvodu, že bol účastníkom konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nevplyvalo postavenie byť účastníkom tohto konania.

9. Žalovaný poukázal aj na § 17 ods. 5 zákona č. 220/2004 Z. z., ktorý definuje podklady na rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy, medzi ktoré nepatrí rozhodnutie o povolení výrubu drevín, ani súhlas na poškodzovanie a ničenie biotopov. Z tohto dôvodu neukončené konania a žaloby odvolateľa v namietaných konaniach podľa názoru žalovaného nemali vplyv na konanie o odňatí poľnohospodárskej pôdy. Podkladom pre rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy je právoplatné územné rozhodnutie, ktoré nadobudlo v danom prípade právoplatnosť dňa 25. júla 2016, pričom podaná žaloba nemá odkladný účinok, na základe čoho žalovaný považoval toto rozhodnutie za plnohodnotný podklad pre rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy.

10. Obe rozhodnutia žalovaného napadol žalobca žalobou. Krajský súd v Banskej Bystrici spojil veci na spoločné konania a rozhodol tak, že obe žaloby zamietol. Podľa názoru krajského súdu žalobca mylne odvodzoval svoje postavenie účastníka konania o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa zákona č. 220/2004 Z. z. z práva dotknutej (zainteresovanej) verejnosti, pretože žalobca v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nebol aktívny ako dotknutá verejnosť, ale bol účastníkom konania v súlade s § 14 ods. 1 Správneho poriadku ako vlastník pozemkov dotknutých plánovanou stavbou elektrovodu. Pokiaľ zákon priznáva postavenie účastníka povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene dotknutej verejnosti (§ 14 ods. 2 Správneho poriadku v nadväznosti na § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie), nemožno to vykladať tak, že súčasne toto postavenie automaticky priznáva aj inému typu účastníkov konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (vlastníkom dotknutých pozemkov podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku).

11. Krajský súd tiež poukázal na to, že konanie o odňatí pôdy sa riadi dispozičnou zásadou, teda správny orgán mohol vydať rozhodnutie len v intenciách žiadosti ďalšieho účastníka, pričom rozsah žiadosti bol obmedzený na stožiarové miesta. Pokiaľ sa žalobca domnieva, že na účely stavby elektrovodu bolo potrebné odňať pôdu aj nad rozsah žiadosti, t. zn. vrátane tzv. ochranných pásiem elektrického vedenia, bude mať možnosť to namietat' v konaní o vydanie stavebného povolenia, ktorého je rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy podkladom.

12. Krajský súd zdôraznil, že konanie o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa zákona č. 220/2004 Z. z. nemožno považovať za konanie o povolení navrhovanej činnosti, ktorým je v danom prípade konanie o povolení stavby (o vydaní stavebného povolenia) elektrického vedenia. Tento záver zreteľne vyplýva z kontextu vzájomne funkčne prepojených ustanovení § 3 písm. b), i), j), m), p), r) a s) zákona č. 24/2006 Z. z. a ustanovenia § 3, § 17 ods. 1, 5, 6, 7 a 14 zákona č. 220/2004 Z. z. Podľa § 17 ods. 14 zákona č. 220/2004 Z. z. právoplatné rozhodnutie o trvalom odňatí je podkladom na vydanie stavebného povolenia podľa osobitných predpisov. Z § 3 písm. p) zákona č. 24/2006 Z. z. vyplýva, že rozhodnutie dotknutého orgánu vydávané podľa osobitných predpisov (poznámka 7 pod čiarou odkazuje mimo iného práve na zákon č. 220/2004 Z. z.) podmieňuje povolenie navrhovanej činnosti, jej zmeny. V rozpore so zásadami logického myslenia by bol podľa krajského súdu záver, že rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy, s ktorým zákon spája splnenie podmienky na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti, by malo byť považované za samotné rozhodnutie o povolení navrhovanej činnosti.

13. Pokiaľ ide o Aarhuský dohovor, tento zaručuje prístup verejnosti k informáciám týkajúcim sa životného prostredia a účasť verejnosti na rozhodovacích procesoch a jej prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia. Účasť dotknutej verejnosti v konaní týkajúcom sa životného prostredia v praxi zabezpečuje najmä zákon č. 24/2006 Z. z., v ktorého právnej úprave sa v nadväznosti na ďalšie právne predpisy (napr. Správny poriadok, Správny súdny poriadok a pod.) odzrkadľujú aj práva členov verejnosti podľa čl. 9 ods. 3 a 4 Aarhuského dohovoru. Keďže žalobca nebol v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dotknutou verejnosťou, nemôže sa s úspechom domáhať jej práv ani s poukázaním na Aarhuský dohovor, ktorým zaručené práva smerujú práve v prospech verejnosti. Výmedzenie pojmu „zainteresovaná verejnosť“ v čl. 2 ods. 5 Aarhuského dohovoru je obdobná definíciou dotknutej verejnosti podľa § 3 písm. s) zákona č. 24/2006 Z. z. Navyše krajský súd

poukázal na čl. 6 ods. 1 písm. a) Aarhuského dohovoru, podľa ktorého sa účasť verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach uplatní len vo vzťahu k rozhodnutiam či povoliť navrhované činnosti uvedené v Prílohe I, ktorá v bode 1. Energetický priemysel, ani v inej svojej časti stavbu (zariadenie, prevádzku) elektrického vedenia neobsahuje. Použitelnosť dohovoru v zmysle čl. 6 ods. 1 písm. b) a c) zo spisového materiálu ani zo zákona nevyplýva, resp. je zjavne vylúčená, pričom nebola ani namietaná.

14. K námietke žalobcu, že rozhodnutie o umiestnení stavby napadol správnu žalobou, o ktorej v tom čase nebolo rozhodnuté, krajský súd uviedol, že rozhodnutie o umiestnení stavby bolo v čase vydania prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu právoplatné a nebol predložený dôkaz, že odkladný účinok podanej správnej žalobe bol správnym súdom priznaný. V tomto zmysle na túto námietku správne reagovali konajúce orgány oboch stupňov.

15. K vznesenej námietke zaujatosti voči prvostupňovému správne orgánu krajský súd uviedol, že námietku bolo potrebné podať správne orgánu (nie správne súdu; § 9 až § 12 Správneho poriadku) len čo sa žalobca o skutočnostiach nasvedčujúcich vylúčeniu zamestnanca správneho orgánu dozvedel. Na túto námietku krajský súd preto nemohol prihliadať.

16. Námietka žalobcu (uvedená v podaní označenom ako „Vyjadrenie“ z 18. mája 2018 doručenom súdu 24. mája 2018) spočívajúca v tom, že obec Veľké Pole nemá spracovaný územný plán a iné, bola podaná po uplynutí lehoty podľa § 62 ods. 1 v spojení s § 181 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, preto na ňu krajský súd neprihliadal. Ide o námietku, ktorá žalobné body podanej správnej žaloby rozširuje o ďalšie dôvody, pričom správna žaloba musí byť v súlade s citovanými ustanoveniami zákona právne a skutkovo vymedzená do dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia, proti ktorému smeruje (napadnuté rozhodnutie).

17. Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a žiadal, aby najvyšší súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že zruší rozhodnutia žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie. Alternatívne navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mal za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a porušil právo sťažovateľa na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f) a g) Správneho súdneho poriadku).

18. V kasačnej sťažnosti tvrdil, že napádanými rozhodnutiami žalovaného môže byť priamo dotknutý na svojich právach a právom chránených záujmoch, keďže aj sám správny súd konštatuje, že rozhodnutie o trvalom odňatí je podkladom na vydanie stavebného povolenia predmetnej stavby elektrovodu, pričom je nespornou skutočnosťou, že táto stavba má byť realizovaná aj cez pozemky vo vlastníctve sťažovateľa. Jeho účastníctvo v konaní je možné odvodiť priamo z § 14 ods. 1 Správneho poriadku. Ale taktiež odvodzuje svoje postavenie účastníka z § 14 ods. 2 Správneho poriadku, podľa ktorého je účastníkom konania aj ten, komu osobitný zákon takéto postavenie priznáva, a teda sťažovateľ sa považuje za účastníka konania ako dotknutá verejnosť v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Stavba, ktorej sa týka konanie o odňatí poľnohospodárskej pôdy, bola predmetom schvaľovacieho procesu EIA, pričom sťažovateľ mal byť účastníkom tohto procesu, síce nie ako dotknutá verejnosť, ale ako účastník v zmysle § 14 ods. 1 Správneho poriadku, keďže predmetná stavba má byť umiestnená aj na pozemkoch v jeho vlastníctve.

19. Zdôraznil, že nakoľko stavba „elektrovodu“, ako navrhovaná činnosť, má byť umiestnená aj na pozemkoch vo vlastníctve sťažovateľa, postavenie účastníka mu prináleží v akomkoľvek správnom konaní, ktorého predmetom je povolenie súvisiace, resp. potrebné pre realizáciu uvedenej stavby, teda aj v konaní o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy.

20. Sťažovateľ namietal, že krajský súd dostatočne neodôvodnil svoje tvrdenie, že konanie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa zákona č. 220/2004 Z. z. nemožno považovať za konanie o povolení navrhovanej činnosti.

21. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ poukazoval aj na skutkový stav vo veci predmetnej stavby, kde došlo k zmene umiestnenia stožiarov - pričom z vyjadrenia ďalšieho účastníka konania, ktorý ho o tejto skutočnosti informoval, vyplýva, že k tomu došlo preto, aby sťažovateľ nebol osadením stožiarov dotknutý. Poukazoval však na to, že súčasťou stavby sú aj samotné vedenia rozvodu elektriny (drôty), ktoré vedú cez pozemky sťažovateľa.

22. Sťažovateľ tiež poukazoval na to, že obec Veľké Pole vôbec nemá územný plán, preto nemožno v územnom rozhodnutí konštatovať, že umiestnenie stavby je v súlade s územným plánom obce. Rovnako namietal, že v územnom rozhodnutí ani nie sú definované parcely, na ktorých má byť líniová stavba (elektrovod) umiestnená.

23. Poukázal tiež na to, že proti prvostupňovému orgánu podal námietku zaujatosti, nakoľko ten ešte predtým ako rozhodol, prekonzultoval záverečnú podobu svojho rozhodnutia s odvolacím správny orgánom.

24. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil s rozsudkom krajského súdu a navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť. Odkazoval na dôvody, uvádzané vo vyjadrení k správnej žalobe, ktorých sa naďalej pridrižava. Uviedol, že sťažovateľ má nárok byť účastníkom konania v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, čo ale v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. rozhodovanie o odňatí poľnohospodárskej pôdy nie je, pričom odkázal na § 3 písm. m) a p) uvedeného zákona. K vznesenej námietke zaujatosti voči prvostupňovému aj druhostupňovému orgánu (ktorá bola vznesená v žalobe) žalovaný uviedol, že odmieta podozrenia o konzultovaní záverečnej podoby prvostupňového rozhodnutia s druhostupňovým správny orgánom.

25. Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., ako ďalší účastník konania, sa vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnila so závermi vyslovenými v napadnutom rozsudku krajského súdu a navrhla kasačnú sťažnosť zamietnuť. Podľa jej názoru za povoľovacie konanie nemožno považovať konanie o odňatí poľnohospodárskej pôdy, pričom poukázala na rovnaký záver krajského súdu, ktorý bol v napadnutom rozsudku dostatočne odôvodnený.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd postupom podľa § 452 a nasl. Správneho súdneho poriadku preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku).

27. Predmetom preskúmania v prejednávanej veci sú rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutiami Okresného úradu Žiar nad Hronom, pozemkového a lesného odboru, ktorými podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku nebolo sťažovateľovi priznané postavenie účastníka konania vo veci trvalého odňatia poľnohospodárskej pôdy pre účely stavby „vedenie 2x 400 kV Horná Ždaňa - lokalita Oslany“ v katastrálnom území C.L. N. a v katastrálnom území N.. O vyňatie poľnohospodárskych pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu požiadala v správnom konaní Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., ako vlastníka a prevádzkovateľa elektrickej prenosovej sústavy na území Slovenskej republiky.

28. Správny orgán nepriznal sťažovateľovi postavenie účastníka konania z dôvodu, že podľa výpisov z listov vlastníctva, ktoré sú prílohami žiadosti o trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy, sťažovateľ nedisponoval vlastníckym alebo iným právom k dotknutým pozemkom v katastrálnom území C. N. a katastrálnom území N., ktoré boli predmetom odňatia poľnohospodárskej pôdy. Poukázal na to, že predmetom odňatia poľnohospodárskej pôdy nie sú ochranné pásma predmetného vedenia, ale stavby, ktoré sú pevne spojené so zemským povrchom. Na poľnohospodárskej pôde, ktorá zasahuje do ochranných pásiem sa nemení spôsob použitia poľnohospodárskej pôdy a ani sa nemení druh pozemku v katastri.

29. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností (ďalej len „kataster“) ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty.

30. Podľa § 2 písm. j) zákona č. 220/2004 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie odnímanou plochou pozemok alebo tá jeho časť, na ktorej dochádza k zmene druhu pozemku z poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársku pôdu.

31. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z. z. každý vlastník poľnohospodárskej pôdy (ďalej len "vlastník") alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy (ďalej len "užívateľ") je povinný

- a/ vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou,
- b/ predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
- c/ zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí,
- d/ usporiadať a zosúladiť poľnohospodársky druh pozemku s jeho evidenciou v katastri.

32. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z. z. na nepoľnohospodárske účely možno použiť poľnohospodársku pôdu len na základe rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy (ďalej len "rozhodnutie o odňatí"). Rozhodnutie o odňatí vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23), v ktorého obvode sa poľnohospodárska pôda navrhovaná na odňatie nachádza.

33. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 220/2004 Z. z. poľnohospodársku pôdu možno odňať natrvalo alebo dočasne, pričom

- a) odňatím natrvalo sa rozumie trvalá zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy s trvalou zmenou druhu pozemku v katastri,
- b) dočasným odňatím sa rozumie dočasná zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy na čas najviac desať rokov, ktorá sa rekultivačnými opatreniami uvedie do pôvodného stavu.

34. Podľa § 17 ods. 5 zákona č. 220/2004 Z. z. právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy, sú povinné k žiadosti priložiť

- a) súhlas podľa § 13 až 15,
- b) projektovú dokumentáciu,
- c) bilanciu skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy s návrhom na jej hospodárne využitie, osobitne na trvalé odňatie a osobitne na dočasné odňatie, ktorú vypracúva fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa poľnohospodárskeho smeru alebo prírodovedného smeru so zameraním na pôdoznanectvo, alebo právnická osoba, ktorá takúto fyzickú osobu zamestnáva,
- d) projekt spätnej rekultivácie dočasne odnímanej poľnohospodárskej pôdy s časovým harmonogramom a ekonomickým prepočtom nákladov, ktorý vypracúva fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa poľnohospodárskeho smeru alebo prírodovedného smeru so zameraním na pôdoznanectvo, alebo právnická osoba, ktorá takúto fyzickú osobu zamestnáva,
- e) základné identifikačné údaje o pozemku, ktoré obsahujú
  1. údaje podľa osobitného predpisu^{9aa}) potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k pozemku alebo výpis z katastra, ak žiadateľ nie je vlastníkom pozemku,
  2. kópiu katastrálnej mapy s vyznačením parciel navrhovaných na odňatie,
  3. dve vyhotovenia geometrického plánu 1) plôch navrhovaných na odňatie,
  4. potvrdenie o bonitovanej pôdno-ekologickej jednotke,
- f) vyjadrenia účastníkov konania a dotknutých orgánov štátnej správy a samosprávy; ak sa navrhuje odňatie vinice, vyjadrenie musí obsahovať zhodnotenie historických súvislostí a zámerov regionálneho rozvoja; vyjadrenia vlastníkov nehnuteľností ako účastníkov konania sa k žiadosti neprikladajú, ak je na nehnuteľnosti zriadené vecné bremeno v prospech držiteľa povolenia podľa osobitného predpisu,

- g) právoplatné územné rozhodnutie alebo potvrdenie stavebného úradu o zlúčení územného a stavebného konania
- 10) okrem prípadu umiestnenia strategického parku a pri príprave územia na realizáciu strategického parku, kedy sa územné rozhodnutie nevyžaduje,
- h) iné údaje potrebné na posúdenie nepoľnohospodárskeho zámeru na poľnohospodárskej pôde; ak sa navrhuje odňatie vinice, odborné stanovisko Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho,
- i) výpočet odvodu pre celý rozsah odňatia.

35. Podľa § 17 ods. 6 zákona č. 220/2004 Z. z. orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) žiadosť s náležitosťami podľa odseku 5 posúdi, a ak zistí, že sú dodržané zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12, vydá rozhodnutie o odňatí, v ktorom

- a/ uvedie, na aký účel je súhlas s trvalým odňatím alebo dočasným odňatím poľnohospodárskej pôdy vydaný, ktorých parciel alebo ich častí a ktorých katastrálnych území sa týka,
- b/ uvedie dokumenty, na základe ktorých rozhodnutie vydal,
- c/ schváli projekt spätnej rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy,
- d/ schváli bilanciu skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,
- e/ uloží podmienky na zabezpečenie ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12.

36. Podľa § 17 ods. 7 zákona č. 220/2004 Z. z. rozhodnutie o odňatí je podkladom na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri na ostatnú plochu. Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) zašle vyhotovenie právoplatného rozhodnutia s vyhotovením geometrického plánu alebo kópie katastrálnej mapy na príslušný orgán štátnej správy na úseku katastra, ktorý plochy rozhodnutím odňaté natrvalo vyjme z evidencie poľnohospodárskej pôdy a vyznačí zmenu druhu poľnohospodárskeho pozemku na ostatnú plochu v termíne najneskôr 60 dní po prevzatí rozhodnutia.

37. Podľa § 17 ods. 14 zákona č. 220/2004 Z. z. právoplatné rozhodnutie o trvalom odňatí je podkladom na vydanie stavebného povolenia podľa osobitných predpisov. Stavebník stavby, ktorá je významnou investíciou, stavby diaľnice a rýchlostnej cesty a stavby železničnej dráhy predloží právoplatné rozhodnutie o trvalom odňatí pred vydaním stavebného povolenia.

38. Podľa § 28 zákona č. 220/2004 Z. z. na konanie a rozhodovanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. Podľa § 3 zákona č. 24/2006 Z. z. na účely tohto zákona

- h) povoľovacie konanie je konanie, v ktorom sa rozhoduje o návrhu na vydanie povolenia vo vzťahu k navrhovanej činnosti alebo jej zmene podľa osobitných predpisov,
- i) rozhodnutie vydané v povoľovacom konaní je povolenie alebo rozhodnutie povoľujúceho orgánu, ktorým sa udelenie povolenia zamietajú alebo ktorým sa povoľovacie konanie zastavuje,
- j) povolenie je rozhodnutie povoľujúceho orgánu vydané v povoľovacom konaní, ktoré oprávňuje navrhovateľa realizovať navrhovanú činnosť alebo zmenu povolennej navrhovanej činnosti; ak navrhovaná činnosť alebo jej zmena podlieha viacerým povoľovacím konaniam, považuje sa za povolenie, oprávňujúce navrhovateľa realizovať navrhovanú činnosť alebo zmenu povolennej navrhovanej činnosti, rozhodnutie vydané v každom z týchto povoľovacích konaní,
- m) povoľujúci orgán je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na rozhodovanie v povoľovacom konaní,
- p) dotknutý orgán je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov⁷⁾ podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti, jej zmeny, alebo ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu,
- r) verejnosť je jedna fyzická osoba, právnická osoba alebo viac fyzických osôb, alebo právnických osôb, ich organizácie alebo skupiny,
- s) dotknutá verejnosť je verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v tomto zákone má záujem na takom konaní.

40. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.

41. Podľa § 24 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. verejnosť prejaví záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene a na konaní o jej povolení podaním

a/ odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4,

b/ odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa § 30 ods. 6,

c/ odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2,

d/ odôvodneného písomného stanoviska k oznámeniu o zmene podľa § 29 ods. 9.

42. Podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

43. Podľa § 14 ods. 2 Správneho poriadku účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

44. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu kasačného, bolo posúdiť správnosť právnych záverov krajského súdu, ktorý po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného dospel k záveru, že žalovaný postupoval v súlade s platnou právnou úpravou a jeho rozhodnutie je zákonné.

45. Sťažovateľ sa domáhal účasti v konaní o odňatí poľnohospodárskej pôdy. Nie je však ani vlastníkom, ani užívateľom poľnohospodárskej pôdy, ktorá bola predmetom odňatia, ani netvrdí, že by mal k týmto pozemkom iný právny vzťah. Odnímanou plochou v zmysle ustanovenia § 2 písm. j) zákona č. 220/2004 Z. z. je pozemok alebo tá jeho časť, na ktorej dochádza k zmene druhu pozemku z poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársku pôdu. Ochranné pásma elektrického vedenia Horná Ždaňa - lokalita Oslany predmetom odňatia poľnohospodárskej pôdy nie sú. Ako vyplýva zo žiadosti o vydanie rozhodnutia o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy, predmetom odňatia majú byť len pozemky, na ktorých sa majú vybudovať stožiarové miesta pre vybudovanie stavby elektrického vedenia.

46. Zákon č. 220/2004 Z. z. nestanovuje okruh účastníkov konania, preto sa na ich stanovenie použijú ustanovenia Správneho poriadku. Keďže ochranné pásma nie sú predmetom konania o odňatie poľnohospodárskej pôdy, nakoľko na poľnohospodárskej pôde, ktorá zasahuje do ochranných pásiem, sa nemení spôsob použitia poľnohospodárskej pôdy a ani sa nemení druh pozemku v katastri, v zmysle § 14 ods. 1 Správneho poriadku sťažovateľovi neprináleží postavenie účastníka konania, nakoľko správny orgán nekoná o jeho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach (pretože ani sám sťažovateľ žiadne práva k poľnohospodárskej pôde, ktorá má byť predmetom odňatia, nedeclaroval). Keď pri ustálení okruhu účastníkov konania správny orgán okrem § 14 Správneho poriadku prihliadal analogicky aj na ustanovenie § 3 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z. z., ktoré upravuje povinnosti a opatrenia, ktoré je povinný každý vlastník, nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy vykonávať, a v tejto súvislosti správny orgán ustálil, že povinnostiam musia primerane zodpovedať aj práva, najvyšší súd považuje túto úvahu za zákonnú. Žalovaný správne ustálil, že právne postavenie sťažovateľa sa nemôže zmeniť vydaním rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy, nakoľko do charakteru pozemkov

sťažovateľa a jeho vzťahu k nim takéto rozhodnutie vôbec nezasahuje, pretože sa nemení ich vlastníci, ani užívateľ, ani nedochádza k zmene druhu pozemku.

47. Sťažovateľ opakovane konštatuje, že je dotknutý na svojich právach, pričom jeho námietky smerujú voči stavbe elektrického vedenia Horná Ždaňa - lokalita Oslany (a najmä voči zákonnosti vydaného územného rozhodnutia), pretože táto stavba má byť realizovaná aj cez pozemky vo vlastníctve sťažovateľa (keď nad jeho pozemkami povedú samotné vedenia rozvodu elektriny). Podľa názoru najvyššieho súdu je však sťažovateľ tieto svoje námietky oprávnený uplatňovať v iných konaniach, súvisiacich so stavbou tohto elektrického vedenia, najmä v konaní územnom a stavebnom. Ako vyplýva z podanej kasačnej sťažnosti, k hájeniu svojich práv týmto spôsobom sťažovateľ aj pristúpil, nakoľko podal správnu žalobu o preskúmanie územného rozhodnutia. Preto nie je dôvod na obavu, že námietky sťažovateľa nebudú relevantne posúdené. V konaní, ktoré je predmetom prejednávanej veci však správny orgán nie je oprávnený riešiť námietky sťažovateľa súvisiace so stavbou elektrického vedenia, pretože predmetom posúdenia je zmena druhu pozemku (odňatie poľnohospodárskej pôdy), pričom sa nejedná o pozemky vo vlastníctve sťažovateľa.

48. Sťažovateľ tiež odvodzuje svoje postavenie účastníka konania o odňatí poľnohospodárskej pôdy od svojho postavenia účastníka konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, predmetom ktorého je posudzovanie navrhovanej činnosti - stavby elektrického vedenia. Rozhodnutím o trvalom odňatí v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. sa nepovoľuje navrhovaná činnosť (stavba), ale sa mení druh pozemku. Skutočnosť, že sťažovateľ má nárok byť účastníkom konania v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti neznamená, že má nárok byť účastníkom konania o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy. Konanie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy nie je samotným povoľovacím konaním navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. Rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy je len podkladom pre konanie o povolení navrhovanej činnosti (líniovej stavby elektrického vedenia), ale priamo neopravňuje k realizácii navrhovanej činnosti. Sťažovateľ ani nebol v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dotknutou verejnosťou, ale jeho postavenie účastníka bolo odvodené od jeho vlastníckeho vzťahu k pozemkom, pričom však nejde o pozemky, ktoré sú predmetom konania v tejto veci (o odňatí poľnohospodárskej pôdy).

49. Sťažovateľ nie je vlastníkom, nájomcom ani správcom dotknutých parciel na odňatie poľnohospodárskej pôdy. Predmetom odňatia nie sú ochranné pásma plánovaného nadzemného vedenia. Preto nie je preukázané, že sťažovateľ by mohol byť dotknutý na svojich právach v prípade odňatia konkrétnej poľnohospodárskej pôdy, ku ktorej nemá žiaden právny vzťah.

50. K poukázaniu sťažovateľa na to, že proti prvostupňovému orgánu podal námietku zaujatosti, nakoľko ten ešte predtým ako rozhodol, prekonzultoval záverečnú podobu svojho rozhodnutia s odvolacím správnym orgánom, najvyšší súd uvádza, že sťažovateľ v tejto súvislosti neuviedol, v čom konkrétne považuje závery krajského súdu ohľadne námietky zaujatosti podanej voči správne orgánu za nesprávne, preto nie je možné vyjadriť sa k okolnostiam uvádzaným sťažovateľom konkrétnejšie.

51. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, v zmysle námietok uvedených v kasačnej sťažnosti, dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd vec správne právne posúdil, keď žalobu zamietol, pričom svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú preto kasačný súd podľa § 461 Správneho súdneho poriadku zamietol.

52. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1, § 168 a § 169 Správneho súdneho poriadku tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva. Ďalší účastník má právo na náhradu iba tých trov, ktoré mu vznikli v súvislosti s plnením súdom uloženou povinnosťou, za ktorú však nemožno považovať výzvu súdu na vyjadrenie sa ku kasačnej sťažnosti.

53. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.